

CỤC PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y HÀ NỘI

PHƯƠNG PHÁP TÍNH TOÁN CHI PHÍ VÀ ƯỚC TÍNH NHU CẦU NGUỒN LỰC TÀI CHÍNH CHO CÁC HOẠT ĐỘNG PHÒNG CHỐNG HIV/AIDS

NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC
HÀ NỘI, 2012

**BỘ Y TẾ
CỤC PHÒNG CHỐNG HIV/AIDS
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y HÀ NỘI**

**PHƯƠNG PHÁP TÍNH TOÁN CHI PHÍ
VÀ ƯỚC TÍNH NHU CẦU NGUỒN LỰC
TÀI CHÍNH CHO CÁC HOẠT ĐỘNG
PHÒNG CHỐNG HIV/AIDS**

**NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC
HÀ NỘI, 2012**

CHỦ BIÊN

PGS.TS. Nguyễn Thanh Long
PGS.TS. Hoàng Văn Minh

TÁC GIẢ CÁC BÀI VIẾT

PGS.TS. Nguyễn Thanh Long
PGS.TS. Hoàng Văn Minh
ThS. Dương Thúy Anh
PGS.TS. Kim Bảo Giang
TS. Phạm Huy Tuấn Kiệt
ThS. Vũ Văn Chiểu
ThS. Dương Như Hải

CHUYÊN GIA THAM GIA NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP

PGS. TS. Lê Thị Hương
PGS. TS. Bùi Đức Dương
ThS. Chu Quốc Ân
ThS. Phan Thị Thu Hương
TS. Phạm Đức Mạnh
TS. Hà Anh Đức
TS. Đỗ Mai Hoa
ThS. Nguyễn Thị Cẩm Anh
ThS. Nguyễn Thị Thu Trang
ThS. Ngô Trí Tuấn
ThS. Vũ Duy Kiên
ThS. Trần Tuấn Anh
ThS. Hoàng Hải Vân
ThS. Kiều Hữu Hạnh
ThS. Cao Huệ Chi
ThS. Nguyễn Chí Lung
CN. Lê Anh Tuấn
CN. Nguyễn Tuấn Anh

THƯ KÝ BIÊN TẬP

ThS. Phạm Hồng Thúy
CN. Hoàng Ngọc Anh

MỤC LỤC

CHƯƠNG I: KHÁI NIỆM CƠ BẢN.....	11
Chi phí.....	11
Chi tiêu.....	11
Giá.....	12
Giá trị	13
Chi phí cơ hội.....	13
Chi phí do ốm đau, bệnh tật.....	13
Quan điểm chi phí.....	14
Phân loại chi phí.....	14
Chi phí tài chính và chi phí kinh tế.....	14
Chi phí thiết lập (chuẩn bị) và chi phí thực hiện (vận hành)	15
Chi phí trực tiếp và chi phí gián tiếp.....	16
Chi phí cố định và chi phí biến đổi.....	17
Chi phí đầu tư (vốn) và chi thường xuyên.....	18
Tổng chi phí, chi phí trung bình.....	18
Chi phí tăng thêm và chi phí biên	19
Phương pháp tính toán chi phí	19
Tầm quan trọng của các thông tin về chi phí y tế	20
CHƯƠNG II: PHƯƠNG PHÁP TÍNH TOÁN CHI PHÍ CÁC	
HOẠT ĐỘNG PHÒNG CHỐNG HIV/AIDS	22
Cấp độ tính toán chi phí hoạt động phòng chống HIV/AIDS.....	22

Tính toán chi phí theo hoạt động	23
Khái niệm.....	23
Các bước tính toán	24
Xác định mục tiêu tính toán chi phí.....	25
Xác định phương pháp tính toán chi phí.....	26
Liệt kê và mô tả chi tiết các hoạt động	27
Xác định nguồn lực cần thiết để thực hiện từng hoạt động	29
Thu thập số liệu về nguồn lực cần thiết để thực hiện từng hoạt động	31
Tính toán chi phí từng hoạt động.....	32
Phân bổ chi phí các hoạt động chung.....	35
Tính toán chi phí các hoạt động, chi phí trung bình	37
Tính toán chi phí tại cơ sở/cơ quan cung cấp dịch vụ.....	37
Khái niệm.....	37
Các bước tính toán	38
Xác định và phân loại các đơn vị trong cơ sở/cơ quan	39
Thu thập số liệu và tính toán tổng chi phí hàng năm của từng đơn vị	39
Phân bổ chi phí của các đơn vị hỗ trợ.....	40
Xác định số lượng sản phẩm, dịch vụ của từng đơn vị trực tiếp	45
Tính toán chi phí trung bình của từng sản phẩm, dịch vụ.....	45
Một số tính toán bổ sung.....	47
Chiết khấu	47
Điều chỉnh lạm phát.....	49

Phân tích độ nhạy	51
CHƯƠNG III: THU THẬP SỐ LIỆU VÀ TÍNH TOÁN CHI PHÍ HOẠT ĐỘNG PHÒNG CHỐNG HIV/AIDS VỚI PHẦN MỀM EXCEL.....	53
Tính toán chi phí theo hoạt động	53
Thu thập số liệu.....	53
Tính toán chi phí cho từng hoạt động	60
Tính toán chi phí cho các hoạt động	61
Tính toán chi phí tại cơ sở/cơ quan cung cấp dịch vụ.....	62
Thu thập số liệu.....	62
Tính toán chi phí cho từng đơn vị.....	74
Tính toán chi phí cho các đơn vị.....	75
Tính toán chi phí các dịch vụ bệnh nhân sử dụng.....	76
CHƯƠNG IV: ƯỚC TÍNH NHU CẦU NGUỒN LỰC TÀI CHÍNH CHO CÁC HOẠT ĐỘNG PHÒNG CHỐNG HIV/AIDS.....	79
Giới thiệu chung về mô hình ước tính	79
Nguyên tắc tính toán	79
Nhu cầu về dịch vụ/hoạt động (NCDV)	80
Độ bao phủ của dịch vụ/hoạt động (BP).....	81
Chi phí đơn vị của một dịch vụ/hoạt động (CP)	82
Phạm vi ước tính	85
Mô hình tính toán.....	88
Thành phần chính của mô hình ước tính nguồn lực.....	90

Các số liệu đầu vào	90
Các kết quả đầu ra.....	92
Hệ thống tệp và bảng tính Excel của mô hình ước tính nguồn lực	92
Cách nhập số liệu đầu vào	93
Cách đọc các kết quả đầu ra.....	96
Các tệp và bảng tính Excel của mô hình.....	98
TÀI LIỆU THAM KHẢO	114
PHỤ LỤC.....	115